

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravišstvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 120.

„Izgubljena domovina“.

Nemški Schulverein Südmark — v nekdanji državi dve ločeni organizaciji za zatiranje slovenstva, sedaj spojeni v eno — je nedavno priredil v Gradcu razstavo »nemškega obmejnega ozemlja«. V tej razstavi je bil poseben oddelek z napisom »Izgubljena domovina«. Ta oddelek je bil namenjen »naši nepozabni Spodnji Štajerski, tisti lepi, bogati zemlji, ki je bila Nemcem ugrabljena proti vsemu pravu«. Tako so o priliki te razstave pisali nemški avstrijski listi. Na steni v razstavnem prostoru so bili razobešeni grbi izgubljenih mest in trgov ter razstave prepovedanih nemških društev. Bili so razstavljeni v modelih dragoceni spomini na ta svojsko lepi del Štajerske: viničarska hiša, klopotec itd. Kartopisno je bila predložena moč sedanjega nemštva v tej pokrajini.

»Izgubljena domovina«: to je izraz in dokaz nepopoljšljive grabežljivosti nacionalnega nemštva. Spodnja Štajerska je od pamtveka — vsaj od 6. stoletja — slovenska zemlja, ki ni nikdar bila nemška. Slovenci so jo obljudili, jo obdelovali v naporu in znoju, ter jo branili zoper Mongole in Turke in druge sovražnike. S slovenstvom je ta zemlja vzrasla v enoto: zemlja je kakor telo, slovenstvo pa mu je duša. Nemci te zemlje niso nikdar imeli ter ji tudi nikdar niso ničesar dali, zato na njej nimajo ničesar iskati. Če je na Štajerskem kaj izgubljene domovine, je nekdašnja slovenska, ki se je nasilno ponemčila. Prava jezikovna meja med nemštvom in slovenstvom na Štajerskem teče veliko bolj proti severu, kot teče sedaj državna meja Jugoslavije. O tem, da so Slovenci nekdašnji naseljeni celo po Srednjem Štajerskem z Gradcem vred, ki je slovenskega izvora, in na Gornjem Štajerskem, ni treba podrobneje govoriti, ker o tem govori zgodovina, ki jasno spričuje, da je nemška kolonizacija na Štajerskem ugrabila bolj redko naseljenemu slovenstvu v zgornjem in srednjem delu te dežele njegovo nekdanjo domovino.

Politično geslo o »izgubljeni domovini« je, v kolikor se nanaša na Spodnjo Štajersko, v nemških ustih ogromna zgodovinska laž, ki naj služi kot sredstvo za grabežljiva nemško-nacionalna stremjenja po tej zemlji. To pesem pojejo med avstrijskimi Nemci nemška obrambna društva, njim na čelu nemški Schulverein Südmark. To je tista pesem, koje besede in zvoki

izvabljaajo ljudem denar iz žepa, da se z njim napolni Schulverein-Südmarkina blagajna. S pesmijo o »izgubljeni domovini« naj bi se med nemškim ljudstvom, in zlasti med njegovimi brambnimi sloji vzbudilo ter vzdrževalo razpoloženje, ki naj bi pospeševalo uresničenje osvajaških in razširjevalnih teženj nemškega nacionalizma. Da bi tem svojim težnjam pred svetom dali nekako opravičbo ter hkrati v njih utrdili z duhom narodnostne zagrizenosti prepojene elemente, prirejajo Schulverein-Südmarkini krogi »stvarno-znanstvena« predavanja o nemško-slovenskem mejnem ozemlju.

Takšno predavanje je bilo nedavno v Gradcu. Po poročilu nemških avstrijskih listov je govornik bistveno sledeče izvajal: V nemško-slovenskem mejnem ozemlju, ki ga tvorita najjužno-vzhodnejši marki Spodnje-Štajersko in Spodnje Koroško, stanujejo tri skupine ljudi: 1. Nemci, 2. vindišarji, ki pripadajo nemškemu kulturnemu krogu, in 3. nacionalni Slovenci. Vindišarji so mešanica, ki se je razvila tekom tisočletnega skupnega bivanja z Nemci. (V resnici ni nobenih vindišarjev, ni nobene nacionalne mešanice, marveč so to čistokrvni Slovenci, ki so postali renegati in odpadniki ter jih je naše ljudstvo samo imenovalo ter jih imenuje nemškutarje). Koroška je s plebiscitom leta 1920 rešila enotnost dežele. Spodnja Štajerska pa je bila brez vprašanja izročena jugoslovanski državi. Nova štajerska meja je zemljepisno, gospodarsko, kulturno in jezikovno neprimerna in nenaravna. Kot državna meja bi bila možna črta Vitanje, ki so jo Nemci postavili kot zahtevo na mirovni konferenci!

Nemška manjšina na Spodnjem Štajerskem stanuje večinoma po mestih in trgih, Nemci pa so tudi kot kmetovalci skozi stoletja tukaj avtohtoni — prvotno naseljeni. (Kje neki? Kvečjemu v ponemčeni Apaški kotlini.) Ta manjšina je tlačena od nacionalno-slovenskih voditeljev. Dočim je bilo leta 1910 v teh krajih uradno naštetih 106

tisoč Nemcev, so jih leta 1921 in 1931 naštetih 11.000 po materinem jeziku, odnosno 7400 po ljudski pripadnosti. Nemške šole nekdanje države (v resnici ponemčevalnice slovenskih otrok) so uničene, zasebne nemške šole niso dovoljene, le nekaj vzporednih nemških razredov obstoja na državnih šolah. Nemška društva so prepovedana, kdor prepeva nemške pesmi, se preganja in kaznuje. Kako pa gre Slovencem na Koroškem? Slovenska manjšina na Koroškem uživa najširšo svobodo, politično svobodo, prosvetno svobodo in svobodo na področju gospodarskega združevanja. Prosvetna svoboda je tako velika, da je Slovencem bila celo ponujena kulturna avtonomija, ki pa so jo odklonili, ker so hoteli dobiti oblast nad državnimi dvojezičnimi šolami in s tem tudi nad deželi zvestimi vindišarji, ki prostovoljno pripadajo nemškemu kulturnemu krogu.

Ta izvajanja Schulverein-Südmarkiniga »znanstvenika« v Gradcu so ne samo nestvarna, marveč tudi zavestno neresnična, to je: lažnjiva. Laž je, kar je povedano o pritisku nacionalnega slovenstva na nemško manjšino. Ta manjšina uživa več pravic, nego ji pripadajo. Šol imajo Nemci toliko, da jih s svojimi otroci niti napolniti ne morejo. Da bi pa tudi še v naši državi ponemčevali slovenske otroke, kakor so t. delali v nekdanji državi, tega jim nikdar ne bomo dovolili. Če smo se nekdašnji odločno borili zoper nemškutarjo, jo sedaj tem bolj odklanjamo. Poskus nemškonacionalnih zagrizencev, opravičiti nemškutarjo z iznajdbo vindišarstva, je neumen in obenem hudoben ter kaže iznajditelje v pravi luči. Vprav tako velika je laž o narodno-manjšinskih pravicah koroških Slovencev. Kakšne pravice uživajo ti Slovenci, dokazuje dejstvo, da nimajo niti ene slovenske šole. In kakšno omejeno kulturno svobodo imajo, dokazuje v najnovejšem času prepoved slovenskih pevskih prireditev na Koroškem. Nemškonacionalni prenapetosti in krivični pohlepniki torej spremljajo pesem o »izgubljeni domovini« z lažnjivo muziko.

V NAŠI DRŽAVI.

Pruski ministrski predsednik Götting je posetil dne 17. t. m. našega zu-

nanjega ministra Jevtiča v Beogradu. Iz Beograda se je odpeljal v letalu v grško prestolico v Atene in na povratku se oglasi tudi v Bukarešti.

Naš zunanji minister bo obiskal Pariz. Listi poročajo, da bo jugoslovanski zunanji minister Jevtič dne 12. in 13. junija posetil francosko vlado. Za